

Hát még abból, hogy a magánépítkezésre utca-vonalak és sok más köztekintetből nem fordítható kellő gond, mennyi hátrány fejlődik ki s minő áldozatokkal lesz a város érdekében az valaha pótolható, ha p. o. egy olyan épület emelkedik most ott, a hol tűzrendőri és köztekintetből utca volna nyitandó.

Ha a szervezési munkálatok sürgős befejezése nem remélhető, kérjük a városi mérnöki hivatalt közérdekből, tegye meg a lépéseket a mérnöki hivatalnak külön b e s z e r v e z é s e iránt. Biztosíthatjuk, hogy a közgyűlés többsége nagy meglepéssel és elismeréssel fogadja kezdeményezésüket.

Politikai hírek.

— **Ö Felsége** tegnap aláírta a Bánffy Dezső báró által eléje terjesztett miniszteri névsort, a mit az egész ország a legörvendetesebb megnyugvással üdvözölt. Az új szabadelvű minisztérium tagjai: Bánffy Dezső báró miniszterelnök. Perczel Dezső belügyminiszter. Lukács László pénzügyminiszter. Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter. Erdélyi Sándor igazságügyminiszter. — **Wlassics Gyula** vallás- és közoktatásügyi miniszter. Fejérváry Géza honvédelmi és ideiglenesen a felség személye körüli miniszter. Josipovich Imre horvát miniszter. Bánffy egész munkaerjét a miniszterelnökség nehéz munkájának szenteli.

Az országgyűlés két háza vasárnap d. e. 11 órakor együttes ülést tart, melynek folyamán a két ház tagjai megjelennek a királyi várakban. a hol b. Rudnyánszky Béla, az újjonnan megválasztott korona örökös fogja tenni az esküt. Az eskütétel után mindkét ház tagjai visszatérnek a képviselőházba, a hol a jegyzőkönyv hitelesítésével az együttes ülés véget ér. Az együttes ülésen Szlávay József főrendiházi elnök és gróf Andrássy Tivadar képviselőházi alelnök fog elnökölni, a jegyzői tisztet pedig a főrendiház részéről b. Rudnyánszky József, — a képviselőház részéről Molnár Antal végzi.

A Bánffy-minisztérium és a magyar udvartartás.

„Bánffy Dezső báró, az új magyar miniszterelnök a magyar udvartartás ügyében is

nozt. Utána siettem, de mintha fogadást tett volna, hogy velem többé szóba nem áll, örült sebességgel száguldott. Keskeny lábain az aczél csak úgy metszette a jeget, mint gyémánt az üveget, a jég alig ért rá zizegni, s azt is más hangon tette, talán ezzel is jelezni akarta a különbséget, hogy nem közönséges halandónak nyújt élvezetet, de egy vele — illetve jégrokonnak.

Libegve jutottam mellé.

— Nagysád, könyörüljön rajtam! vettem fel a beazéd fonalát.

— Hahaha! — hangzott az idegenszerű nevetés ajkairól. Szinte hidegebb lett körülöttem a levegő, de mégis örültem neki. Hát nevetni is tud.

Persze volt oka rá.

— Hahaha! — és még egyszer nevetett. Hogyan ne. Könyörületet kérnek tőle, jégszivétől.

No, ez különös madár lehet, jobban szemügyre veszem. Gondolhatta magában, mert meglátszott haladását s hirtelen felém fordult halvány arcával s elöttem most már úgy rémlett, hogy a hidegség áramlata, mi szemébeől fölcillámolt, enyhíti.

mindenesetre ki fogja eszközölni oly elvileg már engedélyezett kívánatok teljesítését, a melyeknek megvalósítása eddig késett. Ennek magyarázata abban van, hogy Ö Felsége már régóta különös bizalmával tünteti ki Bánffy bárót, mert ő a korona jogának és érzelmeinek hagyományos magyar lovagias tiszteletben tartása mellett, miként Fejérváry báró is, mindig bátran fellépett a népszerűség pillanatnyi hangulataival szemben.

Nagy előny a magyar szabadelvű kormánypártra, hogy Bánffy bárónak elhűség és következetesség által feltétlenül megbízható politikai nézeteit a korona alkotmányos prerogatíváinak megvédését, valamint a király és a nemzet közti szeretetteljes bizalom és összhang szükségességét illetőleg épp úgy minden körülmények közt bizalomra méltónak tartják, mint Fejérváry báró ismeretes politikai felfogását, a kinek hivatalban maradása szintén nagyon előnyös az új szabadelvű minisztériumra.

A közös külügyminiszteriumban tehát, — szigorú fenntartása mellett amaz elvnek, hogy a magyar belügyekbe való avatkozásnak még a látszatát is kerülni kell, — valamint osztrák kormánykörökben is rokonszenven üdvözlik Bánffy kinevezését magyar miniszterelnökké és hiszik, hogy az ő miniszterelnöksége alatt a szabadelvű pártnak kormányzási célokra most is elegendő ereje belső egyetértésre és a tagok számára gyarapodni fog a pártonkívüli, de szabadelvű program alapján választott képviselők belépése, illetve csatlakozása által.

Külföld.

Szerbiából. Belgrad, jan. 15. Udvari körökből arról értesülnek, hogy teljesen alaptalan a „Köln. Ztg.”-nak ama jelentése, hogy a király ellen szőtt újabb összeesküvést fedeztek fel és hogy ez okból újabb elfogatások történtek volna.

Japán kínai háború. London, jan. 15. A „Times”-nak Kobéből érkező jelentése szerint azt állítják, hogy több csapatazállító hajó a harmadik hadsereg egy részével Ujinából elindult és Chemulpoban fognak összetalálkozni. Azt hiszik hogy a csapatok a Shantumi földnyelv két pontján, Wei Hai-Wei-től délre fognak kikötni. — Ugyanazon lap jelenti Hongkongból e hó 13-iki kelettel: Freemantle

— Egy kérdést, nagysád!

— Nos, meghallgatom! — volt a válasz s a hidegség ismét csökkent körülöttem, legalább nekem úgy tetszett. Én hirtelen megfelledeztem, a szándékolt kérdéséről és fecsegtem neki sok-sok mindenfélét.

Visszanyerve nyugodtságom, boldogan szemléltem őt.

Minden mozdulata előkelőséget, minden szava művelt lelket árult el. Igen lelket, mert a jégkisasszonynak lelke is volt, csak szíve nem!

Ő kezemet is elfogadta s úgy haladtunk régi ismerősként, bizalmasan beszélgetve.

Egyszerre csak mintegy ötletszerűen — hangzik felém a szó.

— Kíváncsi lettem a kérdésre, melyet korábban oly sürgősen akart hozzám intézni.

— A kérdést nagysád — s merően ránéztem, hogy miért ilyen halovány . . . e hidegben? — akartam hozzátenni, de e percben egy görcsös szoritást érezve kezemen, — oly hidegség áramlott át testembe e kis kézen keresztül, — hogy ez a szó már torkomon fagyott . . .

S bár előbb tapasztaltam, hogy előkelően

tengernagy főparancsnoksága alatt egy hajóraj indult Japánba, valószínűleg azért, hogy figyelemmel kísérje a japánok mozdulatait.

A francia kormányválság. Páris, jan. 15. A lapok egyhangulag ama nézetnek adnak kifejezést, hogy a válság megoldása nagy nehézségekkel fog járni. A mérsékelt republikánusok organumai sajnálják a kabinet bukását és elismeréssel szólnak Dupuy magatartásáról, aki azért bukott meg, mert az alkotmányos alapelveket nem akarta feláldozni. Több lap erős szemrehányásokat tesz Barthou-nak, a ki inopportunos lemondása által a válságot felidézte. A radikális lapok és a szocialisták ujonganak és Dupuyt azzal vádolják, hogy az állam megváltozhatlan jogait egy reakcionárius pénzoligarkának feláldozni akarta, míg a monarchista organumok kaoszt konstatálnak és komolyabb válság beálltát jósolják. Az uralkodó vélemény egyetlen lehetséges megoldásnak tartja, hogy az egyesült republikánusokból alkossanak minisztériumot. Első sorban Bourgeois nevét emlegetik, de egyelőre senki sincs abban a helyzetben, hogy ismerhesse a köztársasági elnök elhatározását, aki a szokáshoz képest, ma értekezni fog a képviselőház és a szenátus elnökeivel, mielőtt valakit a kabinetalkitással megbizna.

A nagyváradai László-malom ügye.

A nagyváradai László malom ügye városunkban is nagyon sok embert, mint részvényt is érdekel. Abból a bonyodalomból, a melybe a malom ügye került, kivezető utat talál a nagyváradai Szabadság a mely a következőket írja:

Az egymást rohamosan követő izgalmak közepett a döntő egyéniségek eddig nem foglalkozhattak a következményekkel, csak esetről esetre jártak el a pillanatnyi tünetek látszólagos szanálására. Ma a helyzet már annyira tisztult, hogy mindenki belátta, miszerint megállapított rendszert követve keresni kell a kibontakozást, mert különben a válság magával sodorja a város és megye minden tényezőjét.

A kibontakozásra vezető utat az egyezkedés rendszere.

A malom ügyét a februári közgyűlésig közvetlen a veszély nem fenyegeti. Van tehát idő azokat a függő ügyeket az opportunítást szem előtt tartva, úgy intézni el, hogy a közgyűlésig ne kérés és behajthatatlan követelések szaporítsák az aktívákat, — hanem készpénz emelje a hitelezőknek nyújtható quotát.

Harminez ezer forintot ajánlottak a Feld-

dicsért, mégis, minthogy szíve nem volt s így szívügye sem többé — azt a mit mi ennek nevezzünk, elmondta a nélkül, hogy én közbeszóllhattam volna. Szomorú, nagyon szomorú história volt ez s a mi ekkor engem még jobban elszomorított, a hőse az a barátom volt, ki oly készséggel állott az imént segélyemre.

Mindent megtudtam, de már szerettem őt. Lehet, ha előbb nyerem a fevilágosítást, talán óvatosan kerültem volna ki. Most a féltelen szerelem csak fokozódott szívemben.

Nem vettük észre, hogy az idő koresolya nélkül is gyorsabban halad, mint mi. Este volt. A közönség nagyobb része már elhagyta a pályát. A zenekar újra rákezdte: Hiszen csak a vállán eszokolám . . . és én valóban megcsókoltam őt, de . . .

De mi történt?

Elbukunk . . . még pedig úgy, hogy az ő jégszíve az én forró szívemhez ért. És mi történt tovább? A természetudósok azt állítják, hogy a forró minden bizonynyal felolvasztotta a jeget. Nem, nem ez történt. Hanem az ő hideg szívetől megfagyott az én meleg szívem is! . . .

heim hozzátartozói. Arányos összeget kész lesz Edelman érdekköre is megadni. Harmincezer forint készpénze is van a malomnak s így körülbelül 70000 frt állana a malom rendelkezésére az egyezség esetén, a mivel a malom üzembe hozható.

Az üzembe hozásnak a többi közzül különösen két fő előnyét emeljük ki, egyik, hogy növeli a malom értékét, másrészt pedig a termelő közönség kedvező áron értékesítheti produktumait.

Az üzem megindításából közvetve származandó előnyök közzül pedig különösen hangsúlyozzuk, hogy pénzpiacra annyira deprimáló hatással levő bizalmatlanság szűnni fog.

Mindezek a mellett érvelnek, hogy a február 17 iki hitelezők és részvényesek közös értekezlete az egyes ajánlatokat elfogadja, — illetve egyezkedési tárgyalásokba becsatkozzék.

Ezeket a sorokat kaptuk lapunk egyik barátjától, kinek a malomügyek intézésében ez idő szerint tevékeny része van.

Kiadtuk azt minden kommentár nélkül. Pressziót nem akarunk senkire gyakorolni, pusztán azzal a figyelmeztetéssel zárjuk sorainkat, hogy a csődök elkerülése mindenek közös és legakutabb érdeke.

Irodalom.

Ügyvédek közlönye. Dr. Ödönffy Miksa ügyes szerkesztésében megjelent az Ügyvédek közlönyének 3. száma. Tartalma elég érdekes és változatos, melyből legfontosabb részt a szakközlemények cím alatt összefoglalt rövidebb értekezések képezik. Előfizetési ára egész évre 6 frt. Ajánljuk az ügyvédek és szakemberek figyelmébe.

Megyei és vidéki hírek.

Bihar a milleniumon. Az ezredéves kiállítás központi igazgatósága terjedelmes kötetben számol be az előmunkálatok nagy halmazáról, melyet a múlt évben végeztek. A bihari nagy bizottság székhelyül Nagyváradot jelölték ki. A megyében fiók-bizottságokat szerveztek: Élesden, Margittán, Erőmihályfalván, Derecskén, B-Ujfaluban, Székelyhidon, Nagyszalontán és Belényesen. A munka-programm felöleli a személyi ügyeket, építkezéseket, továbbá a csoport kerületi-bizottságok tevékenységét.

Czukorgyár Miskolcson. Budapesti vállalkozók czukorgyárát akarnak létesíteni Miskolcson. A vállalkozók a borsodmegyei gazdasági egyesület elnökéhez: Rökk Pálhoz fordultak és felkérték, hívna fel a gazdaközönség figyelmét erre a nagyfontosságú gyár létesítésére. Rökk Pál a felhívást sürgősen ki fogja bocsátani, de addig is intézkedett, hogy az egyesület titkára: Biró Géza jelentéseket elfogadjon.

Kossuth Ferencz Nagy-Szalontán. A nagy futás után néhány hónapig téli szállásra költözött Kossuth Ferencz. Azonban nem retirál, hanem pár hónap múlva ismét körutat szándékozik tenni az országban s mint biztos forrásból értesülünk, tavasz derültével Nagy-Szalontára utazik, hogy bizalmas barátja, Lukács Gyula kerületében buzdítsa a párhiveket.

Vadászat N.-Harsányban. Vasárnap jól sikerült körvadászat volt N.-Harsányban, a melyet Szokolj Tamás és társai bírnak bérben. Résztvettek: Konj ezredes, Puky százados, Kaempff és Venderinszky főhadnagyk, Baranyi Zsigmond, Baranyi András, Kajetán József, a terület bérője Szokolj Tamás és még sokan. Terítékre került 68 nyul.

Kaszinó bál P.-Szöllősen. Vasárnap este tartotta meg idei bálját a p.-szöllősi olvasókör, mely mint mindig, most is kedélyesen folyt le. A négyeseket 56 pár táncolta dr. Kassay Kálmán körorvos ügyes rendezése mellett. A kör könyvtára javára 25—30 frt tiszta jövedelem jutott.

A szalontai dalegylet. Király József egyleti alelnök vezetése alatt a napokban tartotta tisztújító közgyűlését. Megválasztottak: elnökké Nagy Márton, alelnökké: Király József, pénztárnokká: Orendy Károly, jegyzővé: Kapéry Károly és karmesterré Törkös Antal.

Egy kocsis dohány. A nyiregyházi országúton, — mint levelezőnk írja — a finánczok egy dohánnyal telerakott szekeret találtak. A szekér gazdája, mikor megérezte a finánczok szagát, lovait kifogva, kereket oldott. A finánczok aztán lefoglalták az ott maradt hadizsákmányt és gondoskodtak a dohánynak Nyiregyházára való szállításáról.

DEBRECZENI ÉLET.

A válság.

— Tragédia 5 felvonásban. —

I. Felvonás.

(Az expositió.)

Tisztelt Ur! Meg tetszett ígérni, hogy elsején fizet. Mindazonáltal mindéddig egy krajczárt sem láttam. Elég volt két év a varakozásból és hitegetésből, tartsa az ur boldondá az öregapját, de nemengemet. Holnap ügyvédhez megyek.

Tisztelettel

Móritz Löwenberger.

II. Felvonás.

(A cselekvény megindul.)

Értesitem Uraságodat, hogy Löwenberger Mór helybeli lakos ügyfelem követelését hoztam áttette. Fölszólítottam tehát, sziveskedjék 400 frt tőke, 40 frt kamat és 39 forint ügyvédi költségek fejében összesen 479 forintnyi tartozását 8 nap leforgása alatt lefizetni, mert különben haladéktalanul megteszem a törvényes lépéseket.

Teljes tisztelettel

Dr. Nemes Armin.

köz- és váltó ügyvéd.

III. Felvonás.

(A bonyodalom.)

Kedves Barátom! Löwenberger bepörölt. Ha barátom vagy, zsirálj egy 500 frtos váltót, különben elvesztem. Alig feléves házias vagyok s feleségem butorait nem foglaltathatom le, inkább főbe lövöm magamat.

Csókol

Muki d.

Kedves Mukim! Barátod vagyok, de a váltót nem zsirálhatom, Ünnepeles fogalmat tettem, hogy még a saját édes apámnak sem írok alá váltót. Nagyon sajnállok, de talán más segíthet rajtad.

Csókol

Muki d.

IV. Felvonás.

(Haladás a katasztrófa felé.)

Muki: Czieszuskám, édesem, ez megtörténhetik a legbecsületesebb emberrel is. Ne essék kétségbe, a terminusig mindent rendbe hozok.

A czieszuka: (zokogva) Az egész város tudja, hogy lefoglalták mindenünket, ilyen szégyent nem állok ki, elmegyek, elválok.

V. Felvonás.

(A katasztrófa.)

Az anyós: A reggeli vonattal érkezem! . . .

(Függöny.)

(jtk.)

Egyház és iskola.

A gimnáziumi tanárok számát ez év folyamán tizenhét új állás szervezésével fogja szaporítani a közoktatásügyi miniszter. Ezen új állásokból öt a fővárosra, tizenkettő pedig a vidékre esik. Budapestén az állások szaporításának főoka az, hogy főleg a hetedik és nyolcadik kerület lakosságának rohamos növekedése folytán az állandó párhuzamos osztályok számát emelni kell, a nyolcadik kerületben pedig új főgimnázium állítandó, a mely fokozatosan fog kifejlesztetni a szerint, a mint

az ifjuság számának szaporítását kívánja meg. A vidéki tizenkét új tanári állás létesítésének fő indoka a szamosújvári gimnázium államosításában s ugy ezen, mint a szent-gotthardi állami gimnázium fokozatos fejlesztésének szükségességében, továbbá az állandó főtartást igénylő párhuzamos osztályok számának folytonos szaporodásában rejlik.

Mulatságok.

Jogász estély. A debreczeni jogakadémia néhány hallgatója a Margit fürdő disztermében február hó 1-én családi jellegű táncestélyt fog rendezni, a melyre a meghívókat már szétküldötték. Az érdekes táncestély iránt az illetékes körökben már jó előre nagy érdeklődés mutatkozik, a mit különben a régi jogász név igen jól megmagyaráz. Az estélyre jegyek előre válthatók Szent-Királyi Tivadar, Gyürky Sándor és Békés Gyula urak üzletében és este a pénztárnál.

Az evang. filléregylet teastélye. Alig van a farsangnak Debreczenben jobban látogatott és népszerűbb mulatsága, mint az evang. filléregylet által rendezni szokott teastélyek. Azt hisszük, hogy a mulatni és pedig fesztelenül, jó hangulatban mulatni vágyó közönségnek teljes öröme közölhetjük azt a kedves hírt, hogy a nehezen várt thea estély érdekében már megtette a rendezőség a szükséges lépéseket. Az estélyt a jövő hónapban, február 16-án fogják meg tartani a Bika szálló disztermében, mely az érdeklődés után itélve valószínűleg zsufolásig meg fog telni erre az alkalomra. A rendező bizottság szűkebb körű ülésén már a kiszolgálásra fölkérendő hölgyek névsorát is összeállította, kiknek személyes fölkérését hétfőn kezdik meg. — A kedvelt theaestélyre — ugy hisszük, — nem kell külön is felhívunk a közönség figyelmét, elég ha konstataljuk s a legszebb siker bizonyára meglesz.

Az asztalosok jelmezbálja ügyében a rendezőbizottság hetenként tart értekezletet s a hozott határozatok végrehajtását szietnek sikerrel eszközölni. A jelmezes bál iránt feltudták kelteni az érdeklődést s most azon ígyekeznek, hogy azt meglepően rendezzék. A rendezőbizottság a bál határnapját február 17-ére tűzte ki s azon a Magyar testvérek kedvelt zenekara fog játszani.

Bál a farsang után. Alig léptünk a farsangba, már is olyan bálról kell hírt adnunk, amelyet a farsang után fognak megtartani. Ez a bál a pinzerek bálja lesz. Ők el vannak foglalva mások mulatsága körében a farsang alatt, azon kívül kell tehát a maguk jól megérdemelt szórakozását megkeresniök. A pinzerek bálja különben — a mint mi értesülünk — pazar fényvel rendezett bál lesz.

Farsangi tréfák.

— Apróságok. —

— Igy a lábamra hágni, uram!

— Ezer bocsánatot kérek, Nagysád. tessék barátságos kézszorításnak tekinteni.

— Nos, Miklós, mégy az idén bálba?

— Minek? Megtáncoltat engem minden nap a feleségem.

— Hova szoktál leginkább járni farsangolni?

— A zálogházba.

— Lebbentsd fel az álarez titkát, szép maszka.

— Lebbentsd fel előbb te a tárczád titkát.

— Szeretem önt, Nagysád, szívem, lelkem minden hevével . . .

— Hagyja el, hadnagy ur, hisz nincsen annyi hozományom.

— Édes, aranyos férjem, engedd meg, hogy elmehessek az álarczos bálba.
— Egyedül? Te, egy férjes nő?
— De hisz ott senki se tudja, hogy férjes nő vagyok.

Városi ügyek.

A városi kör tagjainak értekezlete. A városi kör tagjai, a törvényhatósági bizottsági tagok szombaton délután értekezletre gyűlnek össze a városházán. Az értekezletet délután három órakor fogják megtartani.

Protestáns árvák segélyzése. A helybeli ev. ref. egyház presbiteriumának felhívására kimondatta, hogy azon ev. ref. és ág. ev. árvák részére, akik 1894. december 31-ig az egyházaknak átadott prot. árvatartó alapra fölvetettek, — f. évi jan. 1-től márcz végéig eső, tehát az első évnegyedes segélyösszeget előlegezi, a főszámvévo által kijelölendő alaphoz. Az alapítványi pénztár a segélyösszegek kiosztását az árvák között január 21-én kezdi meg.

Gazdasági felolvasás Szombaton, január 19-én lesz az első ismeretterjesztő gazdasági felolvasás a városházán. Ez alkalommal Steinfeld Mihály a debreczeni csikótelepet fogja ismertetni.

NAPIHIREK.

Debreczen, jan. 16.

Tavaszi fuvalom.

Mintha csak megunt volna Téli apó a dicsőséget, pár nap óta olyan lenyűgöző tavaszi idő jár, hogy a mellbetegek szinte szeretnének már az olasz ég alá menekelnő. Nem beteg ember írja ezeket a sorokat, bár talán ő maga a legnagyobb beteg, mert hát az a szív... De hagyjuk!

Olvasásnak indultak a hótömegek. Fogynak, fogynak, láthatatlanul, esendesen, épen mint a csalódott szívek álma, reménye. Abból víz lesz, ebből kőd, pára, semmisség s azzal vége mindennek...

A tavaszi fuvalom feloldozza a tél önkénykedő uralmának lenyűgöző bilincseit, a dermedt tagokba új életet önt, lombot ad a fáknak, virágot a rétnak, (szerelmet a szívnek!) Oh az én szívemnek már nagyon is meghozta azt a bolondos érzelmét, de annak a barna lányának még mindig jégbilincsek takarják a szívét... Oh meddig, meddig lesz még ez így?

Az ereszből egyhangú loccsanással hullanak lefelé a nagy nehéz cseppek. Mintha mindenik azt mondaná: örökre!

Oh! ne, ne! Hazudtold meg, te édes, — szép tündér, engedd annak a lány tavaszi fuvalomnak s mondd, hogy szeretsz. Ugy, mint én, örökre, — igazán!...

Jenő.

— **Uj regényünk.** Még e hét folyamán új regény közlését kezdjük meg a Debreczeni Hirlapban. Az új regény a kisvárosi társadalmi életből van merítve, s olyan érdekesítő, hogy a figyelmet mindvégig lekötve tudja tartani.

Uj regényünk czime:

Egy szép özvegy asszony,

közlését még e hét folyamán megkezdjük s arra előre is felhívjuk olvasó közönségünk figyelmét.

— **Gazdasági ülés.** Az ev. ref. egyház presbiteriumának gazdasági tanácsa tegnap délután az egyházi tanácssteremben ülést tartott. Az ülésen, melyen Medve Kálmán elnök, a nagyszámú tagokból álló bizottságnak csak igen esekély része jelent meg, teljesen

előkészített folyó ügyeket tárgyaltak, melyek egytől egyig gyors egymásutánban minden vitára nélkül nyertek elintézt. Az ügyek nagyrésze különben az egyház beléletét közelebből érdeklő pénzügyi kérdés körül forgott, a melyek oly előterjesztésben kerültek a bizottság elé, hogy azokat szó nélkül elfogadták.

— **Kik vezetnek részt a milleniumi kiállításán.** K a r a s z i Lajos fazekas N.-Károly agyag virágtartók és faldíszek. R u s o l a n András asztalos Szatmár könyvszekrény. — P e t ő Mátyné kenyérsütő Debreczen különböző fehér kenyerek. G a l l ó Antal asztalos N.-Bánya különböző butorok. L ö f k o t v i c s Arthur ékszerész Debreczen ékszerek, díszmagyar garnitúrák, ezüst neműek 15000 forint értékben. S z a p l o n e z a y Pálné Dragonfalva különböző háziipari készítmények. L a k a t o s István szabó Szatmár egy magyar dolmány. T ó t h András szobrász Debreczen különböző szoborművek. N e u b a u e r Hermin tanítónő N.-Bánya Magyarországnak megyéenként szétszedhető térképe. C s e h f a l v a y Ferencz M.-Sziget lombfűrészeti tárgyak papírnymásu sétabotok. F a l k Ármán és társa kefe gyárosok Debreczen különféle kefe és ecset árúk. F i l e p Imre kalyhagyáros N.-Károly egy cserépkályha, egy ház dísz. B a k e s i Domokos fogorvos Szatmár fogporkészítőgépek, fogpor és szájvíz. T ó t h Sándor kereskedő Debreczen érmelléki borok, pálinkák, friss gyümölcs, szőlő. S p i e z u l a Károly fazekas N.-Bánya konyhaberendezési eszeréptárgyak. K i r m a y e r Péter kerékgyártó M.-Sziget kocsiszerek. F á b r i Endre rézműves N.-Károly vízmelegítő kályha. E l s ő d e b r e c z e n i p a p l a n g y á r I drb. díszpaplan. K i r m a y e r István kerékgyártó M.-Sziget kocsiszerek. B a l o g József naturalista N.-Károly különböző faragványok. B a r t h a József szíjgyártó Szatmár különféle lószerszámok. M a d a i Imre eszmadia Debreczen férfi és női eszma. L i t t e w k y P á l asztalos Szatmár szabadalmazott postai és vasuti ládák.

— **Trachomás betegek.** A II. ker. rendőrkapitányságnál 17 trachomás beteg van feljelentve, a kik — dacára a szigorú hangon tartott orvos-rendőri utasításnak, — még most sem gyógykezeléssel magukat, a mivel pedig közegészség elleni kihágásokat követnek el az illető szülők, mert a veszedelmes szembe ragadós és így könnyen terjed. A bejelentett 17 trachomás beteg szüleit és hozzátartozóit a rendőrség újra szigorúan utasította az előírt gyógykezelések végrehajtására, a mit ha ujlágg elmulasztanak, a szembetegeket beszállítják a közorházaiba, a hanyag szülőket és hozzátartozókat pedig szigorú rendőri büntetéssel fogják súlytani.

— **Megbüntetett iparosok.** A városi iparhatóság a kerületi rendőrségekhez egész listát terjesztett be azon iparosok nevével, a kik alkalmazottaikat a kerületi betegsegélyző pénztárnál be nem jelentették. Mindezen iparosokat a rendőrség most, ha felszólításra meghatározott idő alatt be nem jelentik alkalmazottaikat, szigorú büntetésben fogja részesíteni.

— **Iskolai mulasztások.** Az ipariskolába járó tanoncok közül csaknem mindennapra föl van egy-egy czítalva a rendőrséghez, hogy iskolai mulasztásokért megvegyék rajtuk a büntetéspénzeket. Ma is egy B o r b é l y Imre nevű iparos tanonc állott a rendőrség előtt, a ki bizonyosan mesteri szuggerálás után erősen kifakadt a rendőrség eljárása ellen és a tanár megbüntetését kérte, mert ő neki volt és van zsoltára. Az érdekesen védekező fiu élenk derűtséget keltett a rendőrség komor munkában elmerült munkásai között, büntetése azonban mégis a nyakában maradt.

— **A megváltó halál.** Sokat szenvedett kedves kis fiu halt meg tegnap este: S z o m b a t h y Sándor, Szombathy János r. bejelentési tisztviselő s munkatársunk 8 éves kis fia, ki teljes tíz hónapon keresztül küzdött a halállal. Pár éve meghült s akkor fölgyógyult ugyan, de megsántult. Mankóval és bottal járt az iskolába, de a mult tavaszon egy orvosi műtét ágyba dönté s azóta egyre hervadt. Hiába volt a sok áldozat, a gondos ápolás, az orvosi tudomány. Végre is a megváltó halál

vetett véget nehéz szenvedéseinek. A sokat szenvedett kis fiu holnap d. u. 2 órakor fogják eltemetni a szülei Kossuth-Nap-utcza 2500 sz. a. levő lakásáról. — A béke szelid angyala öröködjék hamvai fölött! — A család a következő gyászjelentést adta ki: Az isteni legből-csebb gondviselés megelégette az én édes kis fiam kimondhatatlan szenvedéseit és megváltotta. Örök nyugalom adott a kínos szenvedések helyett és ugy a feleségem: Hlu-kovszky Mari, mint gyermekeim: Margit, Ida, Pál és Ferencz nevében is tudatom, hogy S z o m b a t h y S á n d o r elte 8-ik évében, e hó 15-én este 9 órakor meghalt. Temetése e hó 17-én, esütörtökön d. u. 2 órakor lesz, Kossuth-Nap-utcza 2500. sz. a. levő lakásunkról. A kik ismerték az én kis fiam sok szenvedését és a kik részt vesznek a mi fájdalomunkban, azokat keresztyéni megnyugvással hívom meg e szomorú szertartásra. Debreczen, 1895. január 16. Szombathy János.

— **A debreczeni asztalosok mozgalma.** A debreczeni asztalosok körében erősen panaszszal vannak teli, hogy a faárak nagyok. Debreczenben konkurrenzia nélkül áll a fakereskedelem s hogy ők a faárúkért harmincz perczenttel nagyobb árakat fizetnek, mint például a fővárosi asztalosok. Ez az oka annak, hogy a debreczeni asztalosokra minden nagyobb munkánál ráliczítálnak a fővárosi asztalosok s ők itt helyben nem képesek olyan árért dolgozni, mint a fővárosi asztalosok. Ez a körülmény bár kárral jár a fakereskedőkre, az árakban a fővárosiakhoz hasonló kedvezményt még sem hoztak be. Ez indította a debreczeni asztalosokat arra a nagyobbszabásu akcióra, mely az ő abnormis viszonyaikon segíteni fog. Közös elhatározással, közös áldozattal egy olyan fakereskedő társaságot szerveznek, amelynek csupán asztalosok lesznek a tagjai s maguknak a szállítási árban, tehát a mostani debreczeni faáraknál közel ötven perczenttel olcsóbban adhatják a fát. Ezt az életrevaló akciózt a legzelesebb körben terjesztik ki az asztalosok s mindent elkövetnek, hogy ilyen formán minden konkurrenziaival szembe állhassanak. Az asztalosok fatársaságának megalapítását eddig lehetőleg esendben tárgyalták, most azonban, hogy a megvalósítás biztosítva van, nem zárkoznak el a nyilvános fellépéstől is. Az asztalosok ilyen irányu mozgalma különösen érdekelheti a közönséget, mert ez épen a közönség javára az asztalos munkánál jelentékeny árkedvezményvel jár.

— **Katonák élelmezése átvonulás idején.** A honvédelmi miniszter korrendeletet bocsátott ki, melyet Debreczen szab. kir. város törvényhatóságának is megküldött s melyben a császári és királyi közös hadsereg és a magyar királyi honvédség legénységének, őrmestertől és hasonló rendfokozatu altisztól lefelé, átvonulás alkalmával a szállásadók által kiszolgáltató étkezéért, a katonai (honvédségi), javadalmazásból fizetendő térítési összeget állapítja meg a jelen évre az 1879. XXXVI. t. cz. 51. §-a alapján. A bennünket érdeklő tiszántúli részre vonatkozó korrendeleti részt az alábbiakban közöljük: A tiszántúli részekben, vagyis: Máramaros, Ugocsa, Szatmár, Szilágy, Szabolcs, H a j d u, Bihar, Békés, Csongrád, Arad, Torontál, Temes és Krassó-Szörény vármegyékben, valamint Szatmár-Németi, D e b r e c z e n, Nagyvárad, Szeged, Hódmezővásárhely, Arad, Pancsova és Verseez városokban a katonák élelmezési költsége t i z e n k i l e n e z k r a j c e z á r b a n állapittatik meg. — A korrendelet közhírré tétele törvényhatóságnak kötelessége, egyszersmind az is, hogy 1894. évi október hó 1-től 1895. évi szeptember hó végéig divó marhahús árakról szerkesztendő kimutatást a minisztériumhoz 1895. évi október hó 15-ig felterjesszék.

— **Megveszett tehén.** Megirtuk annak idején lapunkban, hogy a Szepes pusztán egy garázdálkodó veszett kutya több állatot meg-mart, köztük három tehenet is, amelyeket há-

rom hónapi záros megfigyelés alá vettek. A megfigyelés alatt levő tehenek közül egyen tegnap kitért a veszettség és azt Szathmáry János hatósági állatorvos gyors intézkedésére azonnal agyon is verték. A szerencsétlen állatot orvosrendőri vizsgálat alá vették és a veszettség jeleit kétségtelen szimptomák alapján teljesen konstatálták is. A megfigyelés alatt levő többi állatot most kétszeres gondnal vigyázzák, hogy esetleg — dacára a szigorú óvintézkedéseknek — valami borzasztó véletlen következtében szerencsétlenség ne történhessék.

— **Az öngyilkos vádja.** Városszerző méltó és kinos feltűnést keltett az a hír, amelyet a Némethy Károly vallomása és a Reggeli Ujság nyomán mi is regisztráltunk. Mindenfélé élénken pertraktálják a gordiusi eszmónak tetsző kérdést, melynek megoldása majd a kétségtelenül bekövetkező vizsgálat során történhetik meg. Az egész esettel, ha csak nyilatkozatok és feltevések erre minket is nem kényszerítenének, már nem is foglalkoznánk.

A tegnap délután és a ma délelőtt folyamán ismételtén azért kerestem fel bennünket a debreczeni önkéntes tanfolyam igazgatója, hogy jelentsük ki, mikép a 179 forintot, amelyet a tankerületi főigazgató az öngyilkossá lett Némethy Károly hagyatékában megtalált iratokon elismer: ő adta kölcsön. A fizetés megtörténte után a szolga vagy nem adta át főnökének a visszaadott irást, vagy később egy alkalmas pillanatban tőle lopta el.

Békéssy tankerületi főigazgató pedig tegnap, egy öt meginterview volt hirlapíró előtt azt a kijelentést tette, hogy ő pillanatnyi pénzzavarában egy urnóval vette fel a szóban forgó összeget.

A reggeli ujságnak ama kijelentésével szemben, hogy az öngyilkossá lett Némethy Károly teljes életében iszákos ember volt és így könnyelműség volt pénzbeszedésre alkalmazni, Márk Endre, lapunk felelős szerkesztője, mint az Emke-nek titkársa, a következőket jelentette ki:

A Debreczeni Reggeli Ujság írja: „Ha Némethy Károly iszákos ember volt teljes életében — mindenesetre könnyelműség volt úgy az E. M. K. E., mint a Kárpáti Egyesület debreczeni fiókjától, de a főigazgató irtól is öt pénz-manipulációkkal járó bizalmi állásokra alkalmazni!” Ezzel szemben kijelentem, hogy Némethy Károlyt mindég józan életű elszámolásaiban kifogástalanul pontos embernek ismertem, — a ki még olyan esetekben is, mikor társaságokban felszolgálatát teljesített s berkezeléssel volt megbizva, sohasem viselkedett úgy, a miről iszákosságára csak következtetni is lehetett volna. Némethy mint az Emke és a kárpátgyesület fiókjának pénzbeszedője felől többektől s gyakran kérdezősködtem, de mindenki mint józan és jóra való embert ismertem. az a feltevés tehát, hogy iszákos természetű ember volt, fenn nem állhat s így, különösen több ízben tanúsított megbízhatósága mellett nyugodt lelkiismerettel alkalmazhattuk pénzbeszedőnek.

Sőt gyakran alkalmaztam őt párt dolgokban és más közérdekű ügyekben is eljárással, ezekben mindenkor olyan hűséget és megbízhatóságot tanúsított, a melynél jobbat kívánom jövőben sem lehet, hasonló alkalmaztatása esetén bármely egyéntől sem.

Márk Endre, mint az Emke debr. fiókjának titkára és a Magyar orsz. Kárpát egyesület debreczeni ügyvivője.

A kinos feltűnést keltő ügygel ezek után mi is végeztünk s amit továbbra e kérdésben figyelemmel kísérhetünk, csakis a vizsgálat folyása, fejleménye és eredménye lehet.

Táviratok.

Az új minisztérium.

Budapest, január 16. (A Debreczeni Hirlap tud. ered. távirata) Az új minisztérium tagjai tegnap este báró Bánffy Dezső elnökölete alatt a szabadelvű pártban első értekezletüket tartották meg. Az értekezletnek azonban nem volt minisztertanács jellege.

Az új kabinet szombaton mutatkozik be a képviselőházban, ahol a jelzett napon délelőtt tíz órákor ülés lesz.

A miniszterek eskütétele.

Budapest, jan. 16. (A Debr. Hirl. tud. e. táv.) Az új minisztérium tagjai sorából, az új miniszterek ma délelőtt ünnepélyesen tették le az esküt Ő felsége a király kezébe; az eskütétel a királyi palota tróntermében történt meg.

Délelőtt tizenegy órákor vette kezdetét s az udvartartás új szabályzatának értelmében az eskütétel ünnepélyénél gróf Széchényi Gyula főajtónállómester és Tarkovitsch államtitkár is jelen voltak.

Bánffy Dezső báró, miniszterelnöknek, a ki első sorban tette le az esküt, Fejérváry Géza báró assistált, a ki mint Ő Felsége személye körüli miniszter egyttal az eskümintát is olvasta.

Ezután Lukács László pénzügyminiszter, Daniél Ernő kereskedelemügyi miniszter, Perczel Dezső belügy, Wlassich Gyula kultusz és Erdélyi Sándor igazságügyminiszter tették le az esküt.

Ezután Ő Felsége a király az egész kormányt testületileg hosszabb kihallgatáson fogadta.

Délben tizenkét órákor a lelépett minisztereket bues kihallgatáson fogadta a király.

A köztársasági elnök lemondása.

Budapest, jan. 16. (Saját tudósítónk ered. távirata.) Casimir Périer, a francia köztársaság elnöke, lemondott. A képviselőház és a szenátus ma délre hívták össze a lemondást tartalmazó üzenet átvételére. Ezáltal a válság nem várt magas fokra emelkedett.

Casimir Périer lemondásának oka valószínűleg az, hogy a vasutikamatgarancia egyeségeket Raynal hozta létre 1883 ban, ki az ő kabinetjében mint közmunkaminiszter szerepelt és kinek vád alá helyezését indítványozták a legutóbbi képviselőházi ülésen e kérdésben.

Az új köztársasági elnök választása.

Budapest, jan. 16. (A Debr. Hirlap ered. távirata.) A francia alkotmány értelmében a megüresedett köztársasági elnöki szék betöltésére a képviselőház és a szenátus tagjaiból álló „Assemblée Nationale” van hivatva. E kongresszus csütörtökön, folyó hó 17-én fog egybegyülni Versailles-ban, a nemzetgyűlés székhelyén. Általános a vélemény, hogy a visszalépett Casimir-Périer fog nagy többséggel újra megválasztatni. A köztársasági elnök legmagasabb helyét az új köztársaság megalapítása óta Thiers, MacMahon, Grévy, Sadi-Carnot és Casimir-Périer foglalták, el de különös az, hogy egyik sem töltötte be a hét éves időszakot. A válság komoly, de nagyobb nyugtalanságot nem idéz elő.

Válság Franciaországban.

Budapest, jan. 16. (A D. H. eredeti távirata.) Barthón közmunka miniszter lemondása az államtanácsnak a vasutak állami kamatgaranciájának kérdésében hozott határozata folytán a Dupuy kormány bukását idézte elő, miután az államtanács határozata ellentétben állott azon fölfogással, melyhez a kormány e kérdésben ragaszkodott, de melyet a képviselőház többsége nem osztott.

SZÍNHÁZ.

A fehér asztalnál.

— Bohém kompánia. —

Péchy Kálmán üres óráiban tanul, a színháznál rendez, a fehér asztalnál pedig örökösen szójátékokat gyárt. Tapolezai Dezső, a ki a szójátékoknak rendíthetlen híve, híven követi mindég Péchy, hogy valahogy egy-egy szójátékát el ne szalassza.

Tapolezai, házastársával Nádasival együtt igen hálás publikuma Péchynnek, mert kacagnak neki szívből, igazán.

Tegnapelőtt, mint rendesen együtt mentek vacsorálni az Angol királynőbe. A pinceszér udvariasan sertilődik Péchy körül s megkérdi, hogy mit parancsol?

Péchy nagy komolyan válaszolt:

— Szemben a teátrummal, kérek teát — rummal.

Nádasit nevet, Tapolezai a hasát fogja.

Tegnap este Péchy új vendéget is vitt az asztalhoz, egy eseh muzsikust. Ekkor történt meg, hogy a vendéglős Péchy, a ki mellesleg legyen mondva nem a legrosszabb vendég, egy tányér édességgel lepte meg.

Kitűnő étvágygyal fogyasztották el s mikor a vendéglős közel jött az asztalhoz, Péchy hálásan nézett rá.

— Köszönjük!

— Kérem nagyon szívesen.

— Megosztottunk a csemegén, ketten ettük meg.

— Kik?

Péchy rámutat a muzsikusra.

— A eseh, meg én.

Drusza.

* **Dunanán apó és fia utazása.** A tegnapi operette reprise iránt csak annyiban érdeklődünk, mert a zenéjét Offenbach írta. Izetlen librettója, banális közhelyekben elvesző komikuma a modern izlésre épen nem lehet hatással, de annál inkább gyönyörködtetett a zene. Offenbach minden operettejében oly pazarul ontja a dallamokat, hogy valóban csodálkozunk kell invenciójának mindig frissességén és eredetiségén. Tegnapi operettejének is olyan pajzán, bolondos zenéje van, a mit különben már nagyon jól ismerünk. Mégis igen szépen megtelt a színház, a mi mindenesetre a mellett bizonyít, hogy közönségünk szívesen látja viszont ezeket a régi, de mindig élvezhető operetteket. — A czimszerepekben Püspöky Imre és Galyasi Paula a legjobbat nyújtották. Különösen Püspöki, a ki művészileg, finom komikummal játszotta meg szerepét. Galyasi Paula igen jól volt disponálva, kedves alt hangjával szépen adta elő énekszámait, különösen a második felvonásbeli kettősben. Ruzsinszky Ilona a Pamela szerepében nem jutott olyan partihoz, amelyben alkalma lett volna énekművészetét teljes mivoltában ragyogtatni. Különben így is nagyon rá tudott szolgálni a közönség tapsaira. Nyilas és Kozma mulatságosak voltak. Kozma azonban nem énekelt valami híresen. Így szurkálók kezdetű kettősüket elég jól adták elő. A Krémer szerepét, ki hirtelen megbetegedett, Vanke vette át és igen ügyesen megállotta helyét. Elvárhatjuk, hogy hasonló énekes szerepekben többször énekeljenek, mert — mint látszik, — tehetséggel és ámbícióval rendelkezik. Lócsarekné ezuttal is

folytonos nerültségben tartotta a közönséget. Nádasi, ez a rokonszenves fiatal színész, a vendéglős pártiját énekelte ügyesen. A karok preczízen működtek. Ma újra Dunánánt játszóak.

* **A mire szüktég van.** Valósággal el megy az embernek minden illuziója, ha véletlenül népszínmű előadásra vetődik be a színházba. Mindig és mindig azt a kopott háttérrel kell látnia, úgy, hogy már éjjel is arról álmodik a bérlő közönség. Nagy szolgálatot tenne Tiszai színgazgató, ha a Leszka y példájára, egy évi itt időzése után ő is új falusi háttérrel lepné meg a színházat. Mert az valóban furcsa kis állapot, hogy egy népszínműnek mind a három felvonásában ugyanazt a háttérrel kell néznünk, nem is hivatkozva arra, hogy aligha történhetik az esemény egy helyen. Ugy tudjuk, hogy Tiszai Dezső az ilyen áldozatoktól nem szokott visszariadni. Legjobb alkalom, hogy bebizonyítsa.

* **Beteg színészek.** Bácsné és Arday Ida, akik pár napon keresztül betegeskedtek, jobban érzik magukat s Arday Ida holnap egyik nagyobb s kiűnő szerepében Odette-ben fog játszani. Tegnapelőtt Kremer lett rosszul, torokgyuladást kapott. Szerepére hirtelen a karból vették elő Vank Pistát. Ilyenkor látszik meg igazán, hogy Kremer Jenő milyen használható tagja a színtársulatnak.

* **A „hogyan volt” beszűntetése a színházakban.** Egy olasz operettszínház igazgatója módot talált arra nézve, hogy megakadályozhassa az előadásoknak tulságos megnyújtását. Az énekeseknek és tánczosoknak ugyanis tiltva van szerepük egyes számainak ismétlése és a színház előcsarnokában a következő hirdetemény olvasható: „A nagyérdemű közönségből mindazok, kik egyes énekszámoknak vagy balettrészeknek ismétlését kívánják, a színházi irodában való jelentkezésre kéretnek fel. Az előadás befejezése után kívánságuk teljesített fog, ha újból jeget váltanak.” Eddig még nem akadt olyan lelkes habitué, ki ezt a luxust megengedte volna magának.

* **Haesak ez nem?** ... Coblenz német színész Berlinben vendég szerepelt, nem a legnagyobb sikerrel, Talán ötödik fellépése után panaszkodik egy barátjának, hogy különösen egy kritikus nagyon animózus vele szemben.

— Nem tudom, mondta, mi beja lehet velem. Nem olvastam és nem szidtam a könyveit, nem udvaroltam a feleségének, nem kritizáltam a kritikáit. Mit akar bántólem?

— Talán látta őnt a színházban játszani?
— Igazán, erre nem is gondoltam!
Haesak ez nem? ...

Különfélék.

+ **Egy czimzetes püspök halála.** Pozsonyban Dárok József czimzetes püspök meghalt. Dankó 69 éves volt, a 60-as években tanárkodott a bécsi egyetem teológiai fakultásán és több kultur-történelmi munkát írt. Az elhunyt püspök becses gyűjteményeket hagyott hátra.

+ **A robogó vonat alatt.** Halálos aggodalmak közt volt Bachraty Ferenc rendező kocsiutó. Récesemelleit dolgozott a kocsi rendezésén, midőn hirtelen rá jött a mozdony, úgy, hogy félre nem ugorhatott. Annyi lélekjelenléte volt, hogy a két sín közé fekve szorosan a földhöz lapult. Így elment fölötte hat kocsis és csupán a lánczok horzsolták fejét és lábait és a ruháját összezaggatták.

+ **Rablógyilkosság Miskolcson.** Miskolcson ismeretlen tettesek éjjel betörték Helle ottani kereskedő üzlethelyiségében, feleségét, gyermekeit és boltosinasát megölték, mire 20 főt elrablása után megszöktek és a rendőrség a legszorgosabb kutatása dacára sem kerültek meg.

+ **A csodagyermek.** Manchen Mariska, az 5 esztendő kis zongoraművésznő. Vésény b. f. h. g. udvarmester rendeletére vasárnap délből József főherceg palotájába

ment édes anyja kíséretében és ott a főhercegi család előtt két óra hosszat játszott zongorán, főképpen magyar népdalokat. A lányka játéka az előkelő hallgatóságot nagyon kielégítette s a játék végeztével gratuláltak az édes anyának kis leánya bámulatos tehetségéhez.

+ **Országos hangverseny.** A temesvári városközi telefonhangverseny szombaton éjjel az ottani vígadó nagy termében óriás közönség jelenlétében szenzációs sikert aratott. Budapestről, tehát 300 kilométer távolságra Hlaváts Kornél királyi mérnök magyar népdalait és Platzen Lenke asszony alténekesnő daai csodás közvetelenséggel voltak hallhatóak, ugyazintén a szegedi és szabadkai dalárdák és zenekarok előadásai is. A tetszés azonban akkor érte el tetőpontját, mikor Aradról Réthy Laura a Traviata nagy ariáját énekelte a telefonba s itt minden egyes hang kristálytisztán volt hallható a nagy terem minden zugában. Használó hatást ért el a Réthy Laura kettőse Mezei Mihály aradi tenoristával. Pompásan adta vissza a telefon a temesvári színházban éneklő Kaposi Józsa énekesnő dalait is. A hangversenyt közelebb megfogják ismételni.

Debreczen közgazdasági előadója.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszterium Január hó 6-án 77178/1894 sz. intézkedéssel Szücs Mihály gazdasági tanintézet tanárát Debreczen szabad királyi város közgazdasági előadójává nevezte ki.

Ez alkalmából kifolyólag a gazdaságosság tájékoztatására közöljük a földmívelésügyi m. kir. miniszterium által a közgazdasági előadók működéséről körvonalazó utasításokat, melyek az 1882. XX. t. cz. szerint szabályozottak.

Utasítás a közgazdasági előadók számára.

1882. XX. t. cikk értelmében életbeléptetett közgazdasági előadói intézmény továbbra is fenntartatik, a közgazdasági előadók állása azonban ezenkívül tisztán tiszteletbeli.

A közgazdasági előadók mint a földmívelésügyi miniszteriumnak a törvényhatóságokban létező tiszteletbeli szakközvegyei, képviselői és bizalmi férfiak fognak működni.

Mint ilyenek a következő utasítással és ügykörrel láttatnak el:

1. A közgazdasági előadónak feladata a közgazdasági ügyeknek és érdekeknek előmozdítása e szerint figyelemmel kíséri a földmívelés állapotait s az észlelt hiányok orvoslása iránt javaslatokat tesz.

Figyelemmel kíséri továbbá a földmívelés előmozdítására célzó törvények és rendeletek pontos végrehajtását s az e részben tapasztalt mulasztásokról, nemkülönben a netán maguk a törvények és rendeleteknek a gyakorlati életben mutatkozó hiányairól jelentést tesz.

Minden a miniszterium ügykörét érintő ügyben a hozzá közbenjárásért és szakvéleményért forduló közönségnek felvilágosítást ad. A miniszterium szakközvegyeinek bármelyikét szükség esetén eljárásában támogatja.

2. Mint e miniszterium képviselője: a törvényhatóság közigazgatási bizottságának tagja, ülésein részt vesz s ott a közgazdasági ügyek előadója. Ebből következik, hogy a földmívelésügyi miniszteriummal folytonos érintkezésben kell állnia, hogy a közgazdaság terén előforduló minden nevezetesebb mozzanatról tájékoztatva legyen s az említett miniszterium érdekeit az általa megállapított irányelveknek megfelelően képviselhesse.

E célból a közgazdasági előadónak a miniszterium hivatalos lapja a „Földmiv. Értesítő” hivatalból megküldetik.

A törvényhatóság alispánja, illetve városokban a polgármester, a mindenkire kiterjeszkedő általános jelleggel bíró közgazdasági ügyekben tett intézkedéseket — fogadtatásuk után — a közgazdasági előadóval közli, továbbá azon ügyekre nézve is, melyek körli a közgazdasági viszonyokkal összefü-

genek s ezeknek szempontjából is igényelnek megbirálást, de túlnyomóan közhatalosági intézkedést involválnak, vagy pedig egyesek konkrét eseteire vonatkoznak, a közgazdasági előadónak kívánságára, a történt intézkedésekről s azoknak közgazdasági szempontból fontossággal bíró indokairól szóbeli felvilágosítást ad.

A lefolyt ülésről — amennyiben azon közgazdasági ügy került tárgyalás alá — a közgazdasági előadó a miniszteriumnak rövid jelentést tesz.

Jogában áll a közgazdasági előadónak, a közigazgatási bizottságoknak közgazdasági ügyekre vonatkozólag hozott és általa sérelmeseknek vélt határozatai ellen az 1876 évi VI. t. cz. 22§ a értelmében felelősséggel élni.

3. A közgazdasági előadó éber figyelemmel kíséri és támogatja egyrészt a miniszterium közegeinek, másrészt a törvényhatóság területén működő autonóm testületek, mint pl. gazdasági egyletek, hitel, fogyasztás s más szövetkezetek működését, a nélkül azonban, hogy azokat bármilyen utasítással elláttuk, mindamellett befolyását lehetőleg arra használja fel, hogy a közgazdaság emelésére irányuló társulatok, egyletek stb. keletkezését elősegítse; az észlelt tapasztalatokról valamint az e téren mutatkozó állami teendők iránt véleményét és javaslatot terjeszt elő.

Végül a közgazdasági előadók működésük hasznosíthatóságuk czéljából felkértenek, hogy a lefolyt esztendőben kifejtett működésükről lehetőleg évi jelentést készítsenek, mely minden év február 1-ig lesz a miniszteriumnak bemutatandó. Az évi jelentés a következő pontozatokra terjedjen ki.

A. Bevezetés.

Általános rövid vissza pillantás a törvényhatóság területének lefolyt évi közgazdasági viszonyaira, kapcsolatban a közgazdasági előadó részéről kifejtett tevékenységgel s az elért sikerrel.

B. Kérdőpontok.

1. Erdők fentartása, erdei legeltetés, üzemtér megállapítása.
2. Közgazdasági érdekekből beerdősítendő kopár területek, elért siker; csemeterkek.
3. Fausztatás, tutajozás, fuvarozás, erdei ipar, fanak értékesítése.
4. Tenyésztés.
5. Mentelepkek, közvegyi mének, kiállítások, kanca csikó díjazások, versenyek, értékesítési viszonyok.
6. Lótenyésztési bizottságok működése röviden.
7. Állategészségügy általában a törvényhatóság területén, ide vágó törvény és rendeletek végrehajtása.
8. Vásárok, vágóhidak állapota.
9. Állattenyésztés állapota (lótenyésztés kivételével) a törvényhatóság területén, annak emelkedése, vagy hanyatlása, okai tenyész irány.
10. Szabályrendeletek, jó apa állatok használata iránt.
11. Ujfajok meghonosítása, keresztezések, marhatartási és értékesítési viszonyok.
12. Kiállítások; díjazás stb.
13. Mezőgazdasági állapot a lefolyt esztendőben; termés, annak értékesítése; időjárás, elemi csapások.
14. Gazdasági egyletek, működésük eredménye; egyletek, társulatok vagy szövetkezetek alakulása, kiállítások, versenyek, díjazások.
15. Gazdasági szakismeretek terjedése, gazdasági tanintézet, földmiv. iskolák működésének hatása, tanfolyamok rendezésének hatása, vándortanítók működésének hatása.
16. Kereskedelmi növények termesztése, kender, len, egyéb kereskedelmi növények termesztése, kender áztatás.
17. Selyemtenyésztés, szederfák ültetése, hernyók gondozása stb.
18. Borászat, szőlőművelés, borászati

vándor
művelé
nyatlá
tási ki

faiskol
értékes

20

terjedé

2

tejtér

tejgáz

2

gazdas

tése, t

trágya

2

kedése

2

tetés,

2

hajózá

2

napszá

2

gyár s

2

árkok,

2

kedv-

3

séges t

N

előterj

B

sékelt

malom

esak

amely

hetett

M

mellét

de szil

H

le s v

gari fe

üzlette

F

B

R

Z

K

D

lapított

Buza t

Buza t

Rozs t

Tenger

Zab ta

Káposz

S

1895 j

Ma

(páronk

król—

400 f

krig. F

lülü sul

zép (pá

król.

250 kg

krig. I

ronkint

43—

sulyb.)

páronk

król 4

ronkint

43—

kr

(páronk

król—

S

13-ik

1895. é

vándortanítók működése, filoxera ügy, szőlőművelés terén mutatkozó haladás vagy hanyatlás, amerikai szőlővesszők terjedése, oltsági kísérletek stb.

19. Fatenyésztés gyümölcsészet, községi faiskolák ügye, vándortanítók, gyümölcstermes értékesítése, aszalók.

20. Méhészet: új szerkezetű kaptárak terjedése, értékesítés, vándortanítók.

21. Tejgazdaság, egyletek keletkezése, tejtermékek feldolgozása, értékesítése, havasi tejgazdaság.

22. Kísérleti ügy, vetőmag vizsgálat, új gazdasági gépek terjedése, jó vetőmag terjesztése, termelési kísérletek ismertetése, vegyi trágyák használata.

23. Káros rovarok terjedése elleni intézkedések ismertetése, kísérletek.

24. Mezőrendíri szabályrendeletek ismertetése, szerb tövis elleni irtási intézkedések.

25. Szállításügy: országutak, vasuti és hajózási tarifák, fuvarozás.

26. Munkásügy. — Munkáskéz hiány — napszám, vándorlás.

27. Gazdasági gyárak: szesz, cukor stb. gyár száma, üzeme, elért eredmény.

Vizjog.

28. Vizjogi törvény végrehajtása általában árkok, malmok lecsapolása stb.

29. Kulturmérnökök igénybe vétele iránti kedvező előmozdítások, talajjavítás.

30. Halászat, vizek kihasználása mesterséges tenyészek, értékesítés.

C. Z á r s z ó.

Netáni indokolt javaslatok és véleményes előterjesztések.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde. Buzát ma mérsékelten kínáltak, a vételben csak egy néhány malom vett részt. Csöndes hangulat mellett csak mintegy 15.000 métermázsza kelt el, amelyért változatlan árakat csak nehezen lehetett elérni.

Más gabonaneműekben gyöngye hozatal mellett, csekély forgalmunk volt, változatlan, de szilárd árakon.

Határidőüzlet. A buzaüzlet esöndesen folyt le s változatlan maradt. Ellenben rozs és tengeri felfelé haladó irányzatot követett. Zab üzlettel és repace lanyha maradt.

Forgalomba került:

Buza őszre 7.01—7.00.—7.02

Buza tavaszra 6.66—6.68.—6.65

Rozs tavaszra 5.54—5.60.—5.59

Tengeri május—júniusra 6.18—6.15—6.21

Zab tavaszra 6.01—6.03

Káposztarepeze aug.—szept.

Déli 1 órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsden:

Buza őszre 7.01 pénz 7.02 áru.

Buza tavaszra 6.66 pénz 6.67 áru.

Rozs tavaszra 5.57 pénz 5.59 áru.

Tengeri május—júniusra 6.20 pénz 6.21 áru.

Zab tavaszra 6.01 pénz 6.03 áru.

Káposztarepeze aug.—szept.-re 10.60 pénz 10.65.

Sertéspiaccz. B u d a p e s t - K ö b á n y a,

1895 január 11.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz

(páronként 400 klgron felüli sulyban) —. 42 $\frac{1}{2}$

400 klgr. sulyban) —. 42 $\frac{1}{2}$, krtól —. 43 $\frac{1}{2}$, krig. Öreg közép (páronként 300

400 klgr. sulyban) —. 42 $\frac{1}{2}$, krtól —. 43 $\frac{1}{2}$, krig. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli

sulyban) —. 44 — krtól —. 45 — krig. Fialat közép (páronként 251 320 klgr. sulyban) —. 44

krtól. 44 $\frac{1}{2}$, krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) —. 43 $\frac{1}{2}$, krtól 44 $\frac{1}{2}$,

krig. II. M a g y a r s z e d e t t: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) —. 42 krtól

43 — krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyb.) —. 42 — krtól —. 43 — krig. Könnyű

páronként 220 klgrig terjedő sulyban) —. 43 — krtól 43 $\frac{1}{2}$, krig. III. S z e r b i a i: Nehéz (páronként

260 klgr. felüli sulyban) —. 42 $\frac{1}{2}$, krtól 43 — krig. Közép (páronként 220—260 klgr. sulyban) —. 42 $\frac{1}{2}$, krtól —. 43 — krig. Könnyű

(páronként 220 klgrig terjedő sulyban) —. 40 $\frac{1}{2}$, krtól —. 42 $\frac{1}{2}$, krig.

Sertés létszám: 1895 évi január hó

13-ik napján volt készletben 119,428 darab,

1895. évi január hó 14. napján felhajtott

734 drb. 1895. jan. hó 14. napján elszállított 2627 drb. 1895. jan. 15. napjára maradt készletben 117,535 drb. A hizott sertés üzletirányzata: kellemesebb.

CSARNOK.

A cigány kovács.

— Elbeszélés Bocskai István fejedelem korából. —

A Debreczeni Hirlap számára írta:

Király Miklós.

A pirkadó hajnal szelid világánál pillantjuk meg őket először Kis-Marja alatt. De ah! fegyvertelenül, tizenkét, talpig fegyverzett katona közt, kik gyűrűt képezve körülöttök, kísérik őket, miként a halálra ítélt rabot szokták kíséreni a bitófa alá. Lecsüngő fővel, szomoruan lépked a négy magyar; felémelt fővel, büszke léptekkel megy a tizenkét katona a helység déli oldalán Diószeg felé.

Diószeg alatt fekszik a Barbiánus tábora, bizonyára odakísérik a szegény szerencsétlen magyarokat. És valóban! mire a nap szét-szórja első sugarait, a négy fogoly magyar a kegyetlen vezér sátora előtt áll.

A kegyetlen Barbiánó, az emberiségéből kivetkezett, a magyart gyűlölő olasz generális kilép sátora ajtaján s megállva ott, villámlo szemekkel és kékült, duzzadó ajakkal; így ordít a négy szerencsétlen magyarra.

— Mit kerestek itten?

A négy magyar nem szól, mert a hang torkukra van fagyva.

— Bitóra velök! Akaszszátok fel őket a legközelebbi fára! — parancsolja a kegyetlen ember — azzal megfordul és sátora belsejébe vonul.

A fényes nap ekkor jött fel.

Kísérik a szegény magyarokat, hogy felkössék őket a legközelebbi erdő legelső fájára.

Busan haladnak. Körülöttök a liget virányain munkás méhek zsonganak, az erdő madarai vig dalt zengenek, de a vidám zaj nekik, az ő szíveiknek ily kimondhatatlanul fáj.

Mennek, mennek szóvaltalul és szomoruan.

Már elérték az erdőt.

Az örvezető imára vezényel, melynek végeztével egyik katona kötelet keres elő, hogy négy, hazáját forrón szerető honfi életét pár perc alatt kioltsa.

A kötelek láttára Dávid szíve nagyot dobban, ajka fájdalmas mosolyra nyílik s szívet rázó hangon kezdi rá a halotti éneket:

„Szomoru az halál a gyarló embernek, Halál követitől mindenek rettegnek”.

— Nő hát én töllem ne rettegjél kedves felebarátom, mert én nem vagyok a halál követe, — mondja az örvezető, én is csak olyan magyar és nyakas kálvinista vagyok mint ti, én rajtam nem fog megszáradni a véretek. Menjétek el Isten hírével, de Barbiánusz aztán hirteket se hallja többé, úgy elbujdosatok!

— Köszönjük uram és igérjük. Mi már meghaltunk, de csak Barbiánus uramra nézve. Legyen ön meggyőződve, hogy mi halottak vagyunk, de feltámadunk majd Bocskay uram táborában.

A tizenkét vasas visszaindult oda, a honnan jött: Diószeg felé: Barbiánus uram táborába.

IV.

Kassa város piacán vagyunk.

Zászlótábor az egész piacztér.

A templom előtt áll a hős fejedelem Bocskay István sátora. A sátor nyílása előtti emelvényen medvebőr van leterítve, melyen ő maga fejedelmi díszben: — oldalán uradalmakat érő ősei kardjával, deli természetén nyusztrémes dolmány, habos fehérselyem nadrág, fején sastollas kalpag s lábain aranyrojtos, aransarkantus cipővel állva, úgy néz ki, mint egy hadisten, ki csak azért szállt a földre a halandó emberek között le, hogy imádják azt, mint imádja a tűzmadó a napot, a bálványimádó az általa álmaiban alkotott istenség eszményi jelképét.

(Folyt. köv.)

ASBÓTH VILMA

czimbalom-tanárnő,

Allaga Gézának, a magy. kir. zeneakadémia hírneves czimbalom tanárának volt tanítványa, Debreczenben

czimbalmozni

tanít, a legalaposabb mód szerint egész a kiművelési fokig. Órákat ad egyes házaknál, valamint saját czimbalmán is lakásán, **Magos-utca 92. szám.**

Stern József és testvére

gőzerőre berendezett kefeáru-gyárának

DEBRECZENBEN

rövid, szövött és norinbergi áruk nagykereskedésének

Piacz 1584. Bika szálloda mellett. (Csarnok ház.)

Detail osztálya (kicsinybeni eladása) gyári áron

Kefeáruk

háztartás ipari és gazdasági célokra.

Ecsetek, meszelők, seprők.

Ruha, haj, fog és körömkéfék.

fésűk, szappanok, illatszerek, bel- és külföldi toilet cikkek dus raktára.

Női- férfi és gyermek szövött, kötött harisnyák,

KEZTYŰK,

Alsó ruházatok.

Berlini kendők, férfi nyakkendők,

fehérneműek,

esernyők, czérnák,

pamutok,

norinbergi cikkek

nagy választéka.

